

Natura 2000 område nr. 78 Skove langs nordsiden af Vejle Fjord

Områdebeskrivelse

Området består af store, kystnære, kuperede skove afbrudt af dyrkede arealer i store herregårdslandskaber. Skovene er hovedsagelig bøgeskove, flere steder på plastisk ler langs kysterne, og de er opstået og bevaret omkring de store godser langs nordsiden af Vejle Fjord. Skovene gennemskæres af slugter med større og mindre vandløb. Foran de stejle kystskrænter findes der enkelte steder små arealer med hævet havbund og strandeng.

Det samlede areal er på ca. 2.679 ha.

Vigtigste naturværdier

Bøgeskov på muld er den dominerende skovnaturtype. Derudover er der bøgeskov på kalk, egeskove og blandskove på mere eller mindre rig jordbund samt elle- og askeskove. Den specielle jordbund med både surt plastisk ler og kalkholdig ler gør, at skovene er voksested for en mængde rødlistede og fredede arter, såvel dyr som planter og svampe. Her findes 12 arter af fredede orkidéer, bl.a. stor gøgeurt, tætblomstret hullæbe, nikkende hullæbe, sværdskovlilje og langsporet gøgelilje.

Herudover findes der blandt andet artsrige kalkholdige og sure overdrev, kystskrænter, kildevæld og rigkær. Ofte findes rigkærene som små og isolerede arealer omgivet af skov.

Området indeholder fire hovedvandløb med store ørredbestande samt et utal af små, stejle og korte skovvandløb med rent vand og en varieret fiske- og invertebratfauna. Bæklampret findes i Rohden Å, og odder er fundet ved samme å umiddelbart uden for området. Stor vandsalamander findes også i området, og isfugl og hvepsevåge yngler med 2-3 par hver.

Trusler mod områdets naturværdier

Der er foretaget en tilstandsvurdering for de fleste af områdets naturtyper, og truslerne mod udpegningsgrundlaget er registreret. De væsentligste er nævnt her:

De fleste naturtyper, som området er udpeget for at beskytte, vurderes at være påvirket af atmosfærisk kvælstofdeponering (eutrofiering).

Tilgroning med træer, buske og høje urter er en akut trussel mod områdets kystskrænter, rigkær og strandenge. Strandengene er under voldsom tilgroning med tagrør på grund af manglende afgræsning. Indvandring af skyggetålende træarter som bøg og ær kan med tiden ændre den lysåbne egeskov og blandskov til bøgeskove på muldbund.

Invasive arter som fx kæmpe-bjørneklo og kæmpe-balsamin kan på sigt blive en alvorlig trussel mod en lang række af områdets naturtyper og arter. I øjeblikket dominerer kæmpe-bjørneklo helt to store ådale, Rosenvold Ådal og Rohden Ådal.

Intensiv skovdrift og manglende beskyttelse af skovnaturen udgør en trussel mod flere skovnaturtyper. Ophør med gamle driftsformer, som stævningsdrift af elle- og askeskove, udgør en trussel mod strukturer knyttet til disse gamle driftsformer.

Hvæpsevåge er muligvis negativt påvirket af et stigende antal skovturister, som ud over fødenedgang på grund af tilgroning, kan være en medvirkende årsag til artens tilbagegang.

Målsætning og indsats

Den overordnede målsætning for området er, at de store sammenhængende skvområder langs kysten med mange forskellige skovnaturtyper har høj prioritet. Skovene sikres en god-høj naturtilstand, og den varierede skovstruktur søges bevaret og forbedret med den specielle flora, som er tilknyttet området i kraft af de specielle jordbundsforhold. Områder med kalkoverdrev, sure overdrev, tidvis våd eng og rigkær prioriteres ligeledes højt. Naturtypernes areal øges, og der skabes sammenhæng mellem forekomsterne. Bevarelse af den naturlige dynamik langs kysten er vigtig. Hvæpsevåge sikres en stabil eller stigende bestand gennem forbedring af egnede yngle- og fourageringsområder.

Indsatsen vil helt overvejende dreje sig om sikring af og/eller genindførelse af lysåbne forhold ved rydning af opvækst og drift (græsning) af naturtyperne, om at gennemføre en indsats over for invasive plantearter samt om sikring af skovnaturtyperne ved indgåelse af aftaler. For de vandafhængige naturtyper vil det desuden være afgørende at sikre en forbedret hydrologi, ligesom der skal sikres gode yngle- og levesteder for f.eks. bæklampret, stor vandsalamander, hvæpsevåge og isfugl. Der foretages en øgning af arealet af samt sammenkædning af forekomsterne af kalkoverdrev, sure overdrev, tidvis våd eng, rigkær, strandenge og kildevæld, hvor det naturmæssigt er muligt.

Oversigt over de væsentligste virkemidler til gennemførelse af denne plan:

Indsats	Stort omfang	Mindre omfang	Undersøges nærmere	Ikke relevant
Rydning, fjernelse af uønsket opvækst Herunder bekæmpelse af invasive arter	X			
Forbedring af hydrologi Fx ved at standse dræning, genoprette vandløb, fjerne diger	X			
Ekstensiv drift Fx indførelse eller opretholdelse af græsning, høslet mm.	X			
Sikring af arealer Sikring af natur der ikke pt. er beskyttet (fx stenrev og skovnatur)	X			

Reducere forstyrrelser			x	
Forbedring/sikring af levesteder Fx ved etablering af vandhuller, sikring af redetræer eller større fouragerings- eller yngleområder	x			
Sammenkædning af naturarealer Fx ved udlæg af naturarealer til samdrift af mindre og adskilte naturområder.	x			